

Budget 2025

Socialnämndens ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för uppgifter inom socialtjänstens verksamhetsområden individ- och familjeomsorg samt vård och omsorg om äldre och funktionshindrade, som omfattar hälso- och sjukvård vid de särskilda boendeenheterna liksom för inskrivna inom hemsjukvården. Socialnämnden fullföljer kommunens uppgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), dock inte verkställighet av 9 § 7 LSS, korttidstillsyn för skolorngdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, där ansvaret åligger kultur- och utbildningsnämnden. Nämnden ansvarar vidare för familjerådgivning samt konsumentvägledning.

Ram 2025

Ramförändringar	tkr
Budget 2024, enligt beslut juni	316 027
<i>Tekniska justeringar efter beslut</i>	
Höjt PO efter Skandikon prognos 230831	4 237
Förändring interna poster pga. PO-ändring	194
Justering interna poster	-314
Lönerevision 2023	9 046
Justering PO lönerevision	126
Fördelning politisk besparing	-18
Budget 2024 efter tekniska justeringar	329 298
<i>Åtgärder/omdisponeringar</i>	
Åtgärder 2025	-3 280
<i>Anslag enligt finansieringsprincipen</i>	
Personlig assistans	-200
<i>Uppräkningar</i>	
Lönerevision ¹⁾	0
Löneuppräkning timlöner, OB ers, arvoden mm	2 054
Övrig uppräkning 1,5 %	937
Uppräkning externa intäkter inkl schablon 1 %	-694
Köp av huvudverksamhet (t.ex gymnasieplatser)	265
Uppräkning kost/städ/lokalhyra	423
<i>Volymförändringar</i>	
Volymförändringar (innebär effektiviseringskrav på ca 3 mkr)	0
<i>Tekniska justeringar</i>	
Sänkt PO	-10 360
Budget 2025	318 444

1. Löneuppräkning för månadsanställd och visstidsanställda budgeteras centralt och fördelas ut när lönerevision är klar.

Förändring av budgetram 2025. Uppräkningar och tekniska justeringar tillkommer

- Åtgärder/omdisponeringar på -3 280 tkr, specifikation.
- Ersättning/regleringar från staten enligt finansieringsprincipen: Minskat anslag med -150 tkr för 2025 avseende personlig assistans och sjukvårdande insatser, total minskning med 700 tkr från 2025.
- Antalet personer i åldern 65–79 år minskar medan antalet personer över 80 år ökar. En beräkning utifrån befolkningsprognos, andel i ordinärt boende respektive särskilt boende och snittkostnad i ordinärt boende respektive särskilt boende ger en kostnadsökning på ca 3 mkr för 2025. Socialnämnden erhåller ingen ramökning för detta med anledning av att nämnden har en hög nettokostnadsavvikelse inom äldreomsorgen. En oförändrad ram innebär ett effektiviseringskrav för nämnden på ca 3 mkr. Det är svårt att göra exakta beräkningar för äldreomsorgen då andelen som har behov av insatser och insatsernas omfattning kan variera mellan åren. För 2026 och framåt fortsätter antalet äldre öka. Några justeringar av ramarna för 2026 och 2027 har inte gjorts utan hänskjuts till kommande budgetarbete.

Budget 2025 tkr	Plan 2026 tkr	Plan 2027 tkr
318 444	318 765	319 250

Någon justering av ramarna för 2026 och 2027 utifrån volymförändringar har inte gjorts utan hänskjuts till kommande budgetarbete.

Åtgärder

Åtgärder	tkr
Volymökning fler äldre	3 000
Effektiviseringskrav	-3 000
Friläggning av en halv avdelning på SÄBO	-2 900
Neddragning budgetram, ospecificerat	-380
Summa socialnämnden	-3 280

Socialförvaltningen har gjort ett stort arbete med kostnadseffektiviseringar för att komma i budgetbalans. För 2021 gjorde förvaltningen ett överskott jämfört med budget om 5,7 miljoner och för 2022 ett överskott jämfört med budget om 8,6 miljoner. Till 2023 fick förvaltningen besparingar motsvarande 6,2 miljoner, detta i kombination med volymökningar inom hemtjänsten och köpt vård ledde till ett resultat 2023 om -7,8 miljoner. För 2024 har förvaltningen i ram fått besparingar motsvarande ytterligare 5,8 miljoner. Sammantaget har förvaltningen vidtagit kostnadseffektiviseringar 2023-2024 omfattande 12 miljoner år 2023-2024 (plus omhändertagit ökade kostnader familjehem omfattande ca 2 miljoner). De största utmaningarna för att klara budget 2024 ligger i att hålla nere kostnaderna för köpt vård och att de vidtagna åtgärderna inom äldreomsorgen får önskad effekt, dels att de frilagda platserna inom särskilt boende och korttid kan kvarhållas och dels att handlingsplan för kostnadseffektivitet inom hemtjänsten får önskad effekt. Per maj 2024 prognosticerar förvaltningen dock att klara tilldelad budgetram 2024 och bedömningen är att utifrån redan vidtagna åtgärder är förslag till tilldelad ram 2025 möjligt att möta.

Volymmått

	2024	2025	2026	2027
Antal boende SÄBO	45 demens 52 somatik	45 demens 52 somatik	54 demens 59 somatik (eventuellt ställa om mellan demens och somatik)	54 demens 59 somatik (eventuellt ställa om mellan demens och somatik)
Antal hemtjänsttagare	210	214	220	222
Antal beslut om bostad med särskild service enligt LSS	21 gruppbo-stad 28 servicebo-stad	21 gruppbo-stad 26–30 servicebo-stad	21 gruppbo-stad 26–30 servicebo-stad	21 Gruppbo-stad 26–30 servicebo-stad

Befolkningsutvecklingen kommer utmana nämndens område både kopplat till volymökningar inom äldreomsorgen och sett till att den andel av befolkningen som är i arbetsför ålder kommer minska. Den demografiska befolkningsutvecklingen framöver är idag väl känd, det som är betydligt mer oklart är hur det kommer att påverka behoven av särskilt boende eftersom detta förutom ålder påverkas av ett flertal andra faktorer. Exempel på sådana faktorer är om allt fler äldre är friskare allt högre upp i ålder vilket mycket forskning idag tyder på. Andra exempel är hur tillgång till välfärdsteknik, kvalificerad hemtjänst, förebyggande insatser och hemsjukvård kan påverka äldres möjligheter att bo kvar längre hemma.

Volymerna inom hemtjänst har ledat relativt stabilt sett över åren men för 2024 syns en ökning av antalet personer som behöver hemtjänst. Från bistånd ser man att den totala mängden fattade beslut är densamma men det är en minskning inom korttid och särskilt boende och en ökning inom hemtjänsten. Detta behöver undersökas noga och tas med i beaktning i detaljbudgetarbetet inför 2025.

För kommande år handlar volymförändringarna snarare om individuella variationer, på längre sikt kan dock större volymökningar förväntas i takt med att en större andel av befolkning blir äldre.

Stöd och service är ett brett område och en stor utmaning är att planera framåt utifrån vilka insatser som beviljas. Det vi kan se idag är att vi har ett högt ålderssnitt på våra boenden och utifrån samverkan med skola och biståndsbedömare ser vi en minskad volym av unga som framåt kommer att söka boendeformen. Att vi har ett högt ålderssnitt innebär att vi kommer minska behovet av gruppboendestäder på sikt.

Övrigt

För socialförvaltningen i Mellerud syns att vi har ett högre kostnadsläge än jämförbara kommuner för äldreomsorg. Under 2022 genomfördes en fördjupad jämförande analys av kostnadsläget för verksamheterna inom äldreomsorg och funktionshinderområdet. I analysen jämförs kostnad per insats, tex utförd hemtjänsttimme, kostnad per dygn på korttid eller särskild boende med andra kommuner. Analysen visade sammanfattningsvis att Mellerud har höga kostnader per beviljad hemtjänsttimme, korttidsvård och något höga kostnader för korttidsvistelse inom LSS och daglig verksamhet. Analysen visade även att Mellerud har genomsnittliga kostnader per dygn inom särskild boende, personlig assistans, boendestöd och bostad med särskild service. Under 2023 har en fördjupad analys gjorts inom hemtjänsten och en handlingsplan är upprättad utifrån de rekommendationer som gavs.

De största utmaningarna för att klara budget 2024 ligger i att hålla nere kostnaderna för köpt vård och att de vidtagna åtgärderna inom äldreomsorgen får önskad effekt. Förvaltningen genomför under 2023 nya arbetsätt kopplat till hur verksamheterna arbetar med schema och bemanning inom äldreomsorgen och detta arbete fortgår.

Investeringar

Objekt Mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Prio
Socialnämnden						
Grundutrustning/Sängar VoO	200	200	200	200	200	2
Generell Investeringsbudget SN div inventarier	600	600	900	900	900	1
Summa Socialnämnden	800	800	1 100	1 100	1 100	